

סקירה שנתית 2010

איגוד התעשייה הקיבוצית בישראל 2010 בע"מ

תוכן העניינים

3	יונתן בשיא בין סערה גלובאלית למחאה חברתית
5	עמוס רבין עיקרי הסקירה
7	שלומית ארבל דברי פתיחה
9	נתונים מצרפיים
19	ייצוא ושוק מקומי
26	התפלגות ענפית
31	התפלגות לפי היקף פעילות
35	פעילות ופעילים

עריכה ועיבוד נתונים: שלומית ארבל
רפי דמארי - ברית פיקוח
עיצוב והפקה: ארטמדיה געתון
צילומים: איל פישר
שיווק ופרסום: עדי פיתוח עסקי בע"מ

בין סערה גלובלית למחאה חברתית

יונתן בשיא, יו"ר האיגוד

בימים אלה מתקדרים שמי הכלכלה העולמית. דומה שמשבר 2008, שסברנו כי הוא כבר היסטוריה, הולך ומתברר כפרומו בלבד. קדימון. האם הכלכלה האירופית תוכל לגייס מתוכה את הכוחות הנדרשים למנוע את התרסקותו של היורו? האם ארה"ב תצליח להימנע מלגלוש פעם נוספת למיתון עמוק?

שני שליש מהמכירות של התעשייה הקיבוצית אשתקד, נבעו מיצוא, ורק שליש מקורו בשוק המקומי. מכאן - שהחשיפה שלנו לנעשה בשווקי היעד העיקריים שלנו - ארה"ב והשוק המשותף היא גדולה, ומשבר כלכלי שם, יוביל כאן להאטה משמעותית בייצור.

אך גם השוק הישראלי, למרות חוסנו היחסי, עומד בפני זעזוע: המחאה החברתית, בצד היתרונות שיש בה, עלולה להוות איום על התעשייה המקומית.

הלחץ של האוצר לבטל תוך זמן קצר את כל מכסי המגן על היבוא מהמזרח, ללא הסכמי סחר הדדיים, מהווה איום של ממש על התעשייה בכלל, והתעשייה הקיבוצית בפרט. אמנם רק שליש מהיקף הייצור שלנו מיועד לשוק המקומי, אולם יותר ממחצית (!) מהמפעלים שלנו מוטי שוק מקומי, ורובם הם מפעלים קטנים יותר, עם שולי רווח נמוכים. עלינו לזכור כי למעלה מ-70% ממפעלי התנועה הקיבוצית נמצאים מטבע הדברים בפריפריה, שם נמצאים קיבוציו, ושם אנחנו המעסיק הגדול ביותר! האם אנשי המחאה החברתית ערים לנוק שעלול להגרם לפריפריה עקב הפרה מהירה מדי של האיזון בין המקורות לבין השימושים בכלכלה הישראלית? והנוק לשעורי התעסוקה (הכמעט מלאה), בעיקר במקומות בהם אין חלופות תעסוקה אחרות?

התהליך של הכנסת שותפים למפעלינו, חלקם אסטרטגיים וחלקם פיננסיים, הולך ומשנה את פניו משותפות שבה השותף החיצוני הוא מיעוט, לשותפות שבה השותף הופך להיות המחזיק ברוב המניות, ועד להעברת 100% מהבעלות לשותף הזר. לתהליך הזה יש יתרונות - הפחתת הסיכון וחסינות - אבדן הקשר בין המפעל לקיבוץ. על מנת להקטין למינימום את החסינות ולהשיא את היתרונות חשוב שהתהליך יעשה בצורה נכונה. נושאים כמו הבטחת השארת המפעל בקיבוץ; מחויבות להעסקת חברי הקיבוץ; ועוד הינם בעלי משמעות ליצירת תשואה מירבית לאורך זמן. בתקופה הקרובה נצטרך לעסוק בסוגיה זו, שכן למרות השונות בתהליך בין קיבוץ לקיבוץ, יש גם מונה משותף רחב שמחייב ליבון משותף.

אנו עוסקים בשורה שלמה של נושאים נוספים - ביניהם השפעת תיקון 16 בחוק החברות הציבוריות על החברות הציבוריות הקיבוציות; שינוי החוק לעדוד השקעות הון בחקלאות כך שהתעשייה החקלאית תיהנה מאותן הקלות להן זוכה התעשייה בפריפריה, ועוד ועוד.

ולמרות כל הסיכונים, ולמרות התהליכים העולמיים, אנו אופטימיים. לא בגלל שאנו יודעים טוב יותר מאשר העיתונאים. ולא בגלל שאינו חלק מהכלכלה העולמית. אבל - בהכירנו את התהליכים, למדנו כי האדם נוטה לצבוע את העבר בצבעים ורודים, ואת העתיד בצבעי אפור.

וכבר אמר שלמה המלך, החכם באדם (קהלת):
"אל תאמר: מה הָיָה שֶהָיִים הָרָאשִׁים הָיוּ טוֹבִים מֵאֵלֶּה, כִּי לֹא מִחֲכָמָה שָׁאַלְתָּ עַל זֶה."

נצפה אל העתיד. נצפה את העתיד. ונשתדל לעמוד בתחזיות השנתיות שלנו לשנת 2012 - למרות כל החששות והאיומים. אל נעטה על עצמנו שריון של הגנות, שמא נהפוך לצב. נמשיך לפעול בקלילות של צב, לחפש שווקים נוספים ולהמשיך לצמוח - גם בשנה הבאה.

עיקרי הסקירה

עמוס רבין, מנכ"ל האיגוד

בשנת 2010 התנהלה הכלכלה העולמית, בצילם של משברים כלכליים ברחבי אירופה ובארצות הברית, אלה שהיו ואלה שיבואו. התעשייה הקיבוצית, שחלק גדול ממפעליה קשורים לשווקים אלה, התמודדה בהצלחה עם אי הוודאות והקשיים. בסיכום תוצאותיה לשנה זו ניכרת מגמת התאוששות ביחס לשנת 2009, למרות הירידה בקצב הצמיחה ביחס לתקופת טרום המשבר. ההערכות הנכונה, נקיטת צעדי חיסכון וניהול זהיר ומחושב, המשיכו להניב תוצאות: המכירות גדלו בשיעור של 3%, והרווח התפעולי ב־8.5%.

מכירות | בשנת 2010 הסתכם מחזור המכירות של התעשייה הקיבוצית ב־40 מיליארד ש"ח. מכירות המפעלים בקיבוצים (ללא המפעלים האזוריים) הסתכמו ב־32.8 מיליארד ש"ח, גידול של 3.1% בהשוואה לשנת 2009. היצוא הישיר של התעשייה הקיבוצית הצטמצם ב־0.5%, ובפעילות חו"ל נרשם גידול של 27%. סה"כ היצוא, כולל פעילות חו"ל, גדל ב־7.2%. בשוק המקומי נרשמה ירידה של 3.6%, הנובעת כולה מגריעת מפעלים שנסגרו או נמכרו. במפעלים שהיו פעילים בשתי השנים נרשם גידול 2.3% במכירות לשוק המקומי. כלל התעשייה הישראלית רשמה בשנת 2010 עליה ראלית של 7% במכירות, מתוכה 50% נבעו מהצמיחה בתעשיית התרופות.

היצוא | היצוא הכולל (כולל פעילות בחו"ל) הסתכם ב־21.2 מיליארד ש"ח (5.7 מיליארד דולר). היצוא הישיר של התעשייה הקיבוצית, עמד בשנת 2010 ב־14.2 מיליארד ש"ח (3.8 מיליארד דולר). בערכים שקליים מנוכי מדד רשם היצוא הישיר נסיגה של 0.5%. בסוף 2010 היווה היצוא (כולל פעילות חו"ל) 64% מסך המכירות. היקף היצוא לצפון אמריקה ולשוק האירופי הוא דומה, 35.5% ו־34.7% בהתאמה. כ־45% מתפוקת התעשייה הקיבוצית, מיועדת לשווקים הנ"ל.

הפעילות בחו"ל | היקף הפעילות בחו"ל בדרך של הקמת מפעלים או רכישת חברות ואתרי ייצור צוברת תאוצה מזה מספר שנים. הפעילות בחו"ל צמחה השנה ב־27% והגיעה ל־7.0 מיליארד ש"ח (כ־1.9 מיליארד דולר). 17% מכלל הפעילות התעשייתית. חלק מגידול זה היה על חשבון הקטנת היקפי הפעילות בישראל.

השוק המקומי | מכירותה של התעשייה הקיבוצית לשוק המקומי בשנת 2010 הסתכמו ב־11.7 מיליארד ש"ח, 35.6% מסך הפעילות ללא מפעלים אזוריים. היקף זה משקף 5.6% מסך הייצור התעשייתי לשוק המקומי בישראל. בשני העשורים האחרונים גדלו מכירותה של התעשייה הקיבוצית לשוק המקומי ב־45%. קצב צמיחה שנתי ממוצע של 2.2%. 60% מהחברות בתעשייה הקיבוצית הן מוטות שוק

מקומי (מעל 50% מהמכירות). תרומתן לסך המכירות של שוק זה בשנת 2010 היתה 75%. למעשה, רק ברבע מהחברות משקלה של הפעילות בשוק המקומי נמוכה (25% ומטה).

עבודה | מספר המועסקים בתעשייה הקיבוצית כולל המפעלים האזוריים, עמד בשנת 2010 על 34 אלף (ללא עובדי סיעוד). סך המועסקים במפעלים בקיבוצים 30 אלף, מהווה ירידה של 3.7% ביחס לשנת 2009. הירידה נובעת מגריעת חברות שנסגרו או נמכרו.

רווח והפסד | חשבון הרווח וההפסד המצרפי של התעשייה הקיבוצית מצביע על ירידה בשיעורי הרווח הגולמי ועליה בשיעור הרווח התפעולי. בערכים מוחלטים ירד הרווח הגולמי ב־8.1% והרווח התפעולי עלה ב־8.5%. הרווח התפעולי המצרפי הסתכם ב־2010 ל־3.24 מיליארד ש"ח. השיפור ברווחיות נובע מירידה ניכרת בהוצאות השינוק ההנהלה והכלליות. זהו חלק מהביטוי לצעדי התייעלות שנקטו המפעלים כחלק מההתמודדות עם הירידה בביקושים. ערכו הגבוה של הרווח התפעולי המצרפי בשנת 2010 הושפע באופן קיצוני מביצועיהם של 4 מפעלים. השפעתם ניכרת הן ברמת הרווחיות של הענף והן של כלל התעשייה הקיבוצית.

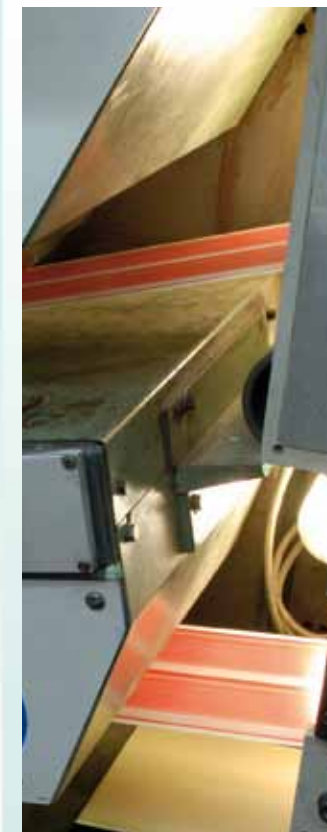
השקעות | השקעות התעשייה הקיבוצית הסתכמו בשנת 2010 ב־1.26 מיליארד ש"ח, עליה של 19% בהשוואה לאשתקד. חלק מההשקעות והפרויקטים שהוקפאו במסגרת הצעדים שנקטו המפעלים להתמודדות עם המשבר, בוצעו במהלך 2010. עם זאת, תמונת ההשקעות הכוללת מצביעה על פערים גדולים בין המפעלים השונים.

מגמות ושינויים | במישור המקומי תיזכר שנת 2011 בשל ארועי המחאה החברתית. עבורנו חברי קיבוצים שואפי צדק חברתי, שהם גם תעשיינים המחויבים לקיומם של המפעלים ולפרנסתם של עשרות אלפי עובדים, מהווה המחאה אתגר מורכב. אתגר המלווה בחששות כבדים מפופולזם וצעדים חסרי אחריות, שיפגעו בתעשייה ובכלכלה הישראלית בתקופה כל כך רגישה. מי ייתן וכעם נשכיל לא להיסחף לפופולזם ולפתרונות קצרי טווח, אלא נדע ליישם שינוי סדרי עדיפויות אמיתי ובר קימא שישרת גם את הדורות הבאים.

במישור העולמי אנו חווים אי וודאות גדולה. האינדיקטורים הכלכליים של המדינות המפותחות אינם מבשרי טובות. לא ניתן להניח שמה שהיה הוא שיהיה. המשך השמירה על ערנות, ניהול נכון, התארגנויות ותגובה מהירה לשינויים ומשברים, ממשיכים להיות צו השעה. הם אלו שיסיעו לנו לצלוח את הקשיים שעוד צפויים.

כולנו תקווה שהחזרה למסלול של צמיחה ופיתוח, המושגת על חוסן חברתי ועסקי של התעשייה והחברה בתנועה הקיבוצית, תתרחש במהרה.

נובמבר 2011

דברי פתיחה

שלומית ארבל, אגף כלכלה

הסקירה השנתית של איגוד התעשייה 2010 מסכמת את תמונת המצב ונתוני המפעלים לשנה זו. הסקירה כוללת נתונים על היקף המכירות והיצוא, מספר העובדים, רווחיות, והשקעות וכן השוואה לנתוני התעשייה הישראלית.

הנתונים המוצגים בחוברת זו מהווים סיכום פעילות של מפעלים בתעשייה הקיבוצית שהיקף המכירות שלהם מעל 3 מל"ח. אנו מונים ומציגים את הנתונים בחתך תאגידים. בחלק מהמקרים התאגידים כוללים יותר ממפעל קיבוצי אחד, תוצאה של רכישת מפעל קיבוצי אחד ע"י מפעל קיבוצי אחר, או מיזוג של 2 מפעלים קיבוציים לחברה אחת.

כמו בשנים קודמות גם בשנת 2010 לא ניתן להתעלם מהיקף הפעילות של פלסן סאסא. לביצועיה המרשימים של החברה השפעה מהותית על התוצאות הכוללות של התעשייה הקיבוצית. בהיותה חברה פרטית לא ניתן להציג את תוצאות הניתוח בניכוי השפעתה בלא לפגוע בסודיות.

בקריאת הנתונים יש להיות ערים לכך שישנם עוד מספר מפעלים בעלי היקף פעילות משמעותי, אשר פעילותם (כל מפעל לחוד) משפיעה באופן מהותי על תוצאות הענף אליו הוא משתייך. מצב זה התקיים בשנת 2010 בענפי האופטיקה והזכוכית, טקסטיל ועור, מחצבים וחומרי בנין, וענף הפלסטיקה.

עדכונים - נתוני שנת 2009 עודכנו על בסיס מידע נוסף שנאסף באיגוד התעשייה הקיבוצית מאז צאתה של החוברת הקודמת (סקירה שנתית 2009).

ערכים כספיים - כל הערכים הכספיים בחוברת נקובים במחירי 12/2010. מידוד הערכים על פני זמן נעשה על פי מדד המחירים לצרכן.

תכולת הנתונים - מרבית הלוחות והגרפים בחוברת מתייחסים לנתוני המפעלים בקיבוצים ללא המפעלים האזוריים. במקומות בהם נכללים נתוני המפעלים האזוריים הדבר מצוין במפורש.

באופן דומה מרבית הניתוחים כוללים את כלל המכירות של התעשייה הקיבוצית כולל פעילות חו"ל. במקרים בהם הנתונים אינם כוללים פעילות חו"ל, הדבר מצוין. הסיבה העיקרית להצגת נתונים ללא פעילות חו"ל היא ההשוואה עם התעשייה הישראלית, והעובדה שנתוניה, המתפרסמים ע"י הלמ"ס, אינם כוללים פעילות חו"ל. עם זאת כל נתוני העובדים אינם כוללים עובדים המועסקים במפעלי היצור בחו"ל.

מפעלים אזוריים - הכללת נתוניהם של המפעלים האזוריים בדו"ח נעשית בהסתייגות. מרבית הפעילות הנעשית על ידם אינה מסווגת על ידי הלמ"ס כתעשייה, ולפיכך איננה נכללת בסך התעשייה הישראלית.

התעשייה הישראלית - התעשייה הישראלית כוללת פעילות יצרנית במהותה. כל נתוני התעשייה הישראלית הנכללים בדוח אינם כוללים את ענף היהלומים. בנוסף חברות ההיי-טק העוסקות בפיתוח ומכירת תוכנה, מסווגת ע"י הלמ"ס לענף שרותי מחשוב ואינן נכללות בנתוני התעשייה.

התפתחות המכירות 1995-2010

בשנת 2010 הסתכמו מכירות התעשייה הקיבוצית ב־40 מיליארד ש"ח, מתוכם 33 מיליארד במפעלים בקיבוצים והשאר במפעלים האזוריים. שיעור הגידול במכירות המפעלים בקיבוצים עמד על 3.1%. היקף הפעילות טרם חזר לרמתו ערב המשבר העולמי ב-2008.

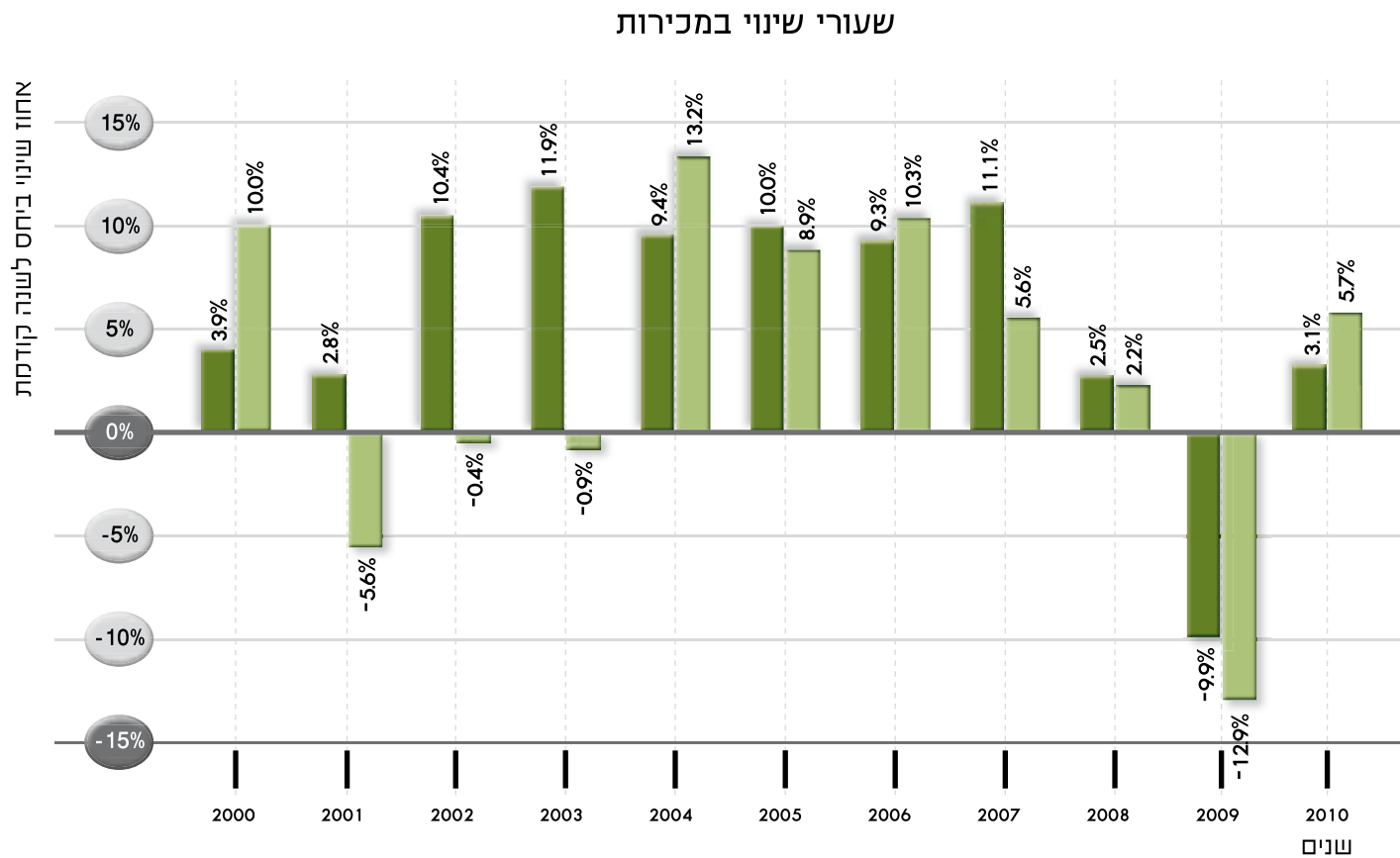
— כולל מפעלים אזוריים
— סה"כ מכירות מפעלים בקיבוצים

שעורי שינוי במכירות

מאז שנת 2000 רשמה התעשייה הקיבוצית צמיחה ראלית של 77% במצטבר, 8% בממוצע לשנה. התעשייה הישראלית צמחה ראלית באותה התקופה ב-26% במצטבר, 3% בממוצע שנתי.

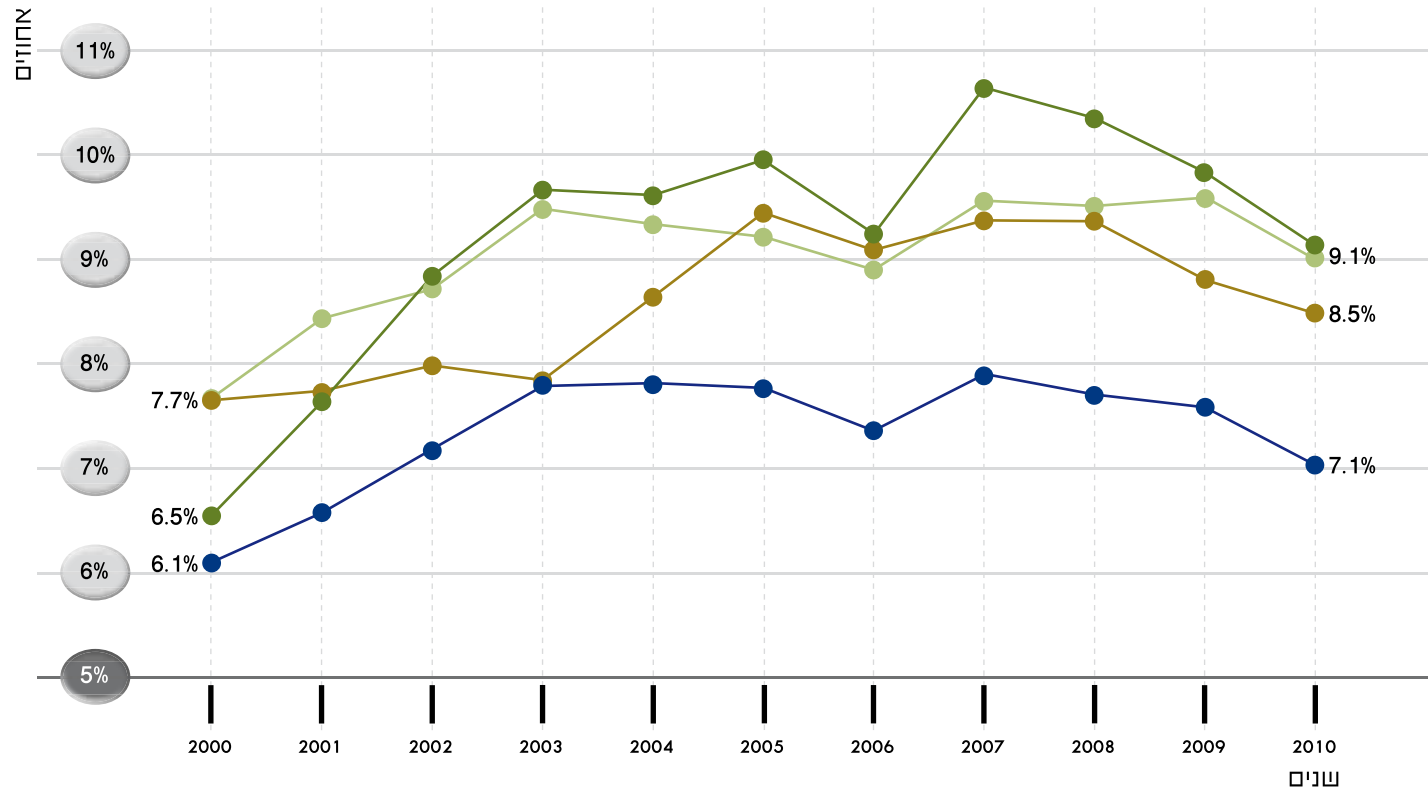
ללא מפעלים אזוריים.

אחוז שינוי סה"כ התעשייה הקיבוצית
אחוז שינוי התעשייה הישראלית

חלקה של התעשייה הקיבוצית מכלל התעשייה הישראלית

● מכירות כולל מפעלים אזוריים
● מועסקים
● יצוא
● מכירות

חלקה של התעשייה הקיבוצית מכלל התעשייה הישראלית

אוכלוסיית הקיבוצים מונה כ-1.8 מיליון ישראלים, והתעשייה הקיבוצית מהווה כ-9% מהתעשייה הישראלית. נתוני הלמ"ס על התעשייה הישראלית כוללים יצור בישראל בלבד. ההשוואה לתעשייה הקיבוצית נעשתה בניכוי פעילות חו"ל. נתוני ההשקעות אינם מוצגים מאחר ולא ניתן לבודד את חלקן של ההשקעות שהופנו להקמה והרחבה של פעילות יצור בחו"ל.

ללא פעילות חו"ל.

התעשייה הקיבוצית באזורי עדיפות לאומית

מפעלי התעשייה הקיבוצית פרושים לכל אורכה של מדינת ישראל. מרבית פעילותם נעשית באזורי עדיפות לאומית: התעשייה הקיבוצית מעסיקה למעלה מ-21 אלף עובדים באזורים אלה. על פי חוק עידוד השקעות הון החדש רק אזור עדיפות א' נחשב לפריפריה.

ללא מפעלים אזוריים.
ללא פעילות חו"ל.

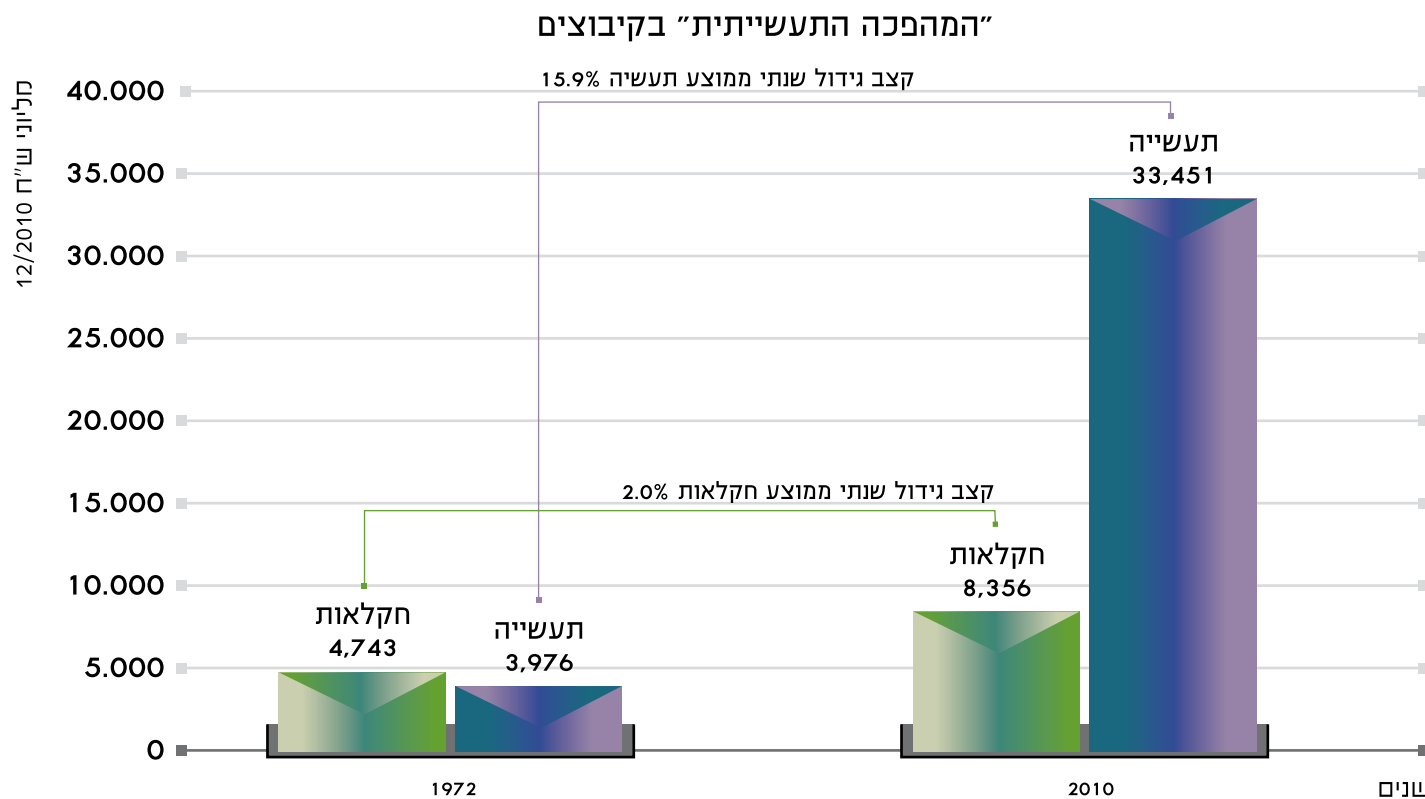
התעשייה הקיבוצית באזורי עדיפות לאומית

“המהפכה התעשייתית” בקיבוצים

עד לאמצע שנות ה־70 של המאה הקודמת היוותה החקלאות לפחות 50% מהכנסות הקיבוצים. במהלך ארבעת העשורים האחרונים גדל היקף המכירות הראלי של התעשייה הקיבוצית פי 8.41. תפוקתה של החקלאות הקיבוצית גדלה באותה תקופה פי 1.76 בערכים ראליים.

ללא מפעלים אזוריים.

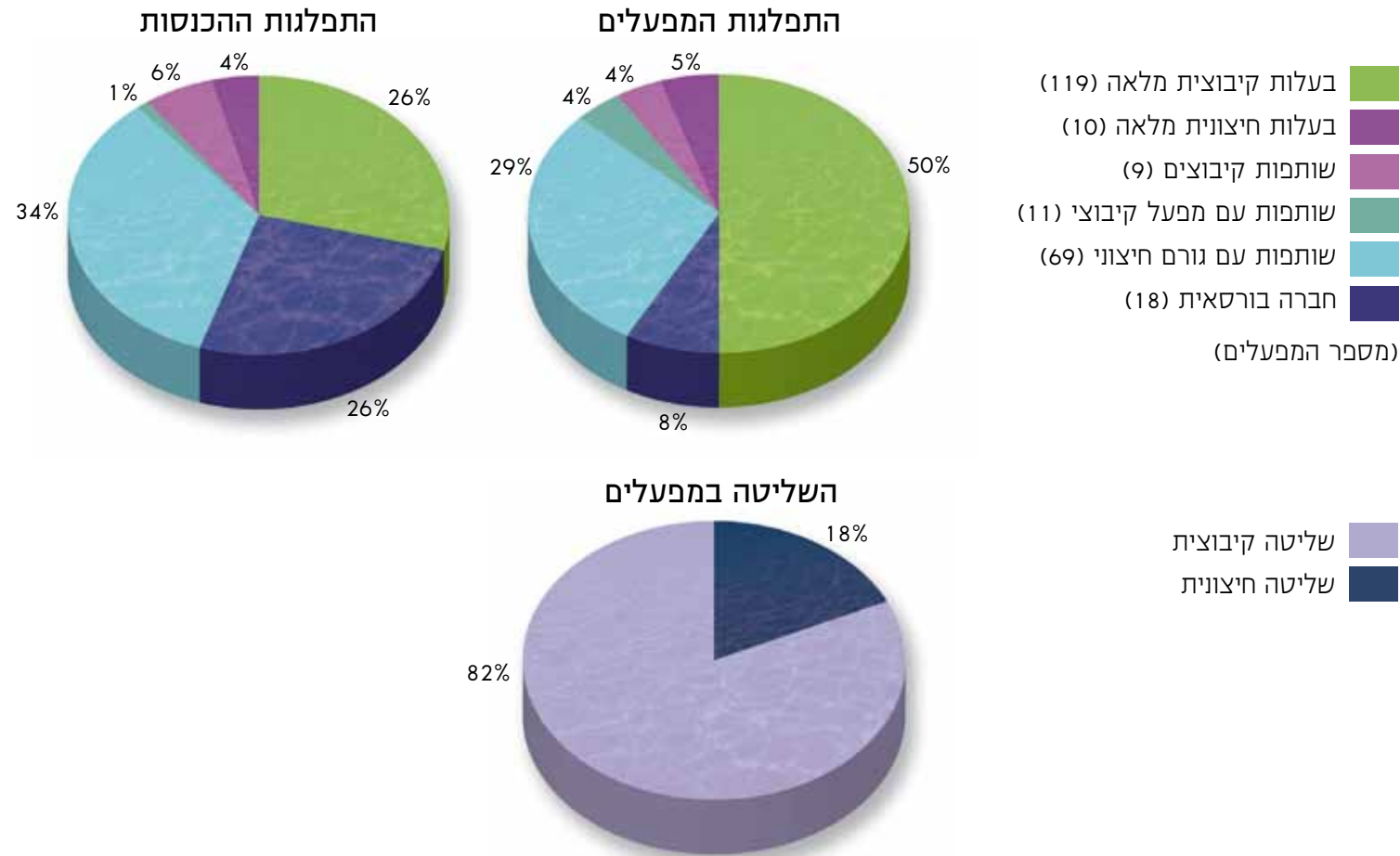

התפלגות המפעלים וההכנסות לפי מבנה הבעלות (סוף 2010)

בסוף שנת 2010 היו 54% מהמפעלים בבעלות קיבוצית מלאה, חלקם בבעלות של שותפות קיבוצים. 82% מהמפעלים נמצאים בשליטה קיבוצית (מעל 50% מהבעלות). 11 תאגידים המצויים בבעלות חיצונית מלאה, ממשיכים לקיים זיקה לאיגוד התעשייה הקיבוצית ונותניהם נכללים בסיכומי הסקירה. במהלך השנה נמכרו או הפסיקו את פעילותם 9 מפעלים.

ללא מפעלים אזוריים.

התפלגות המפעלים וההכנסות לפי מבנה הבעלות

אומדן רווח והפסד מצרפי לשנים 2010-2009

השינוי ב- 2010-2009	2010		2009		
	[מליוני ש"ח]	[אחוזים]	[מליוני ש"ח]	[אחוזים]	
3.1%	100.0%	32,866	100.0%	31,871	מכירות
7.6%	74.5%	24,495	71.4%	22,762	עלות המכר
-8.1%	25.5%	8,371	28.6%	9,109	רווח גולמי
-17.3%	14.7%	4,826	18.3%	5,832	שיווק הנהלה וכלליות
5.4%	0.9%	306	0.9%	290	הוצאות מו"פ
10.6%	13.3%	4,373	12.4%	3,955	רווח תפעולי לפני פחת
8.5%	9.9%	3,239	9.4%	2,986	רווח תפעולי

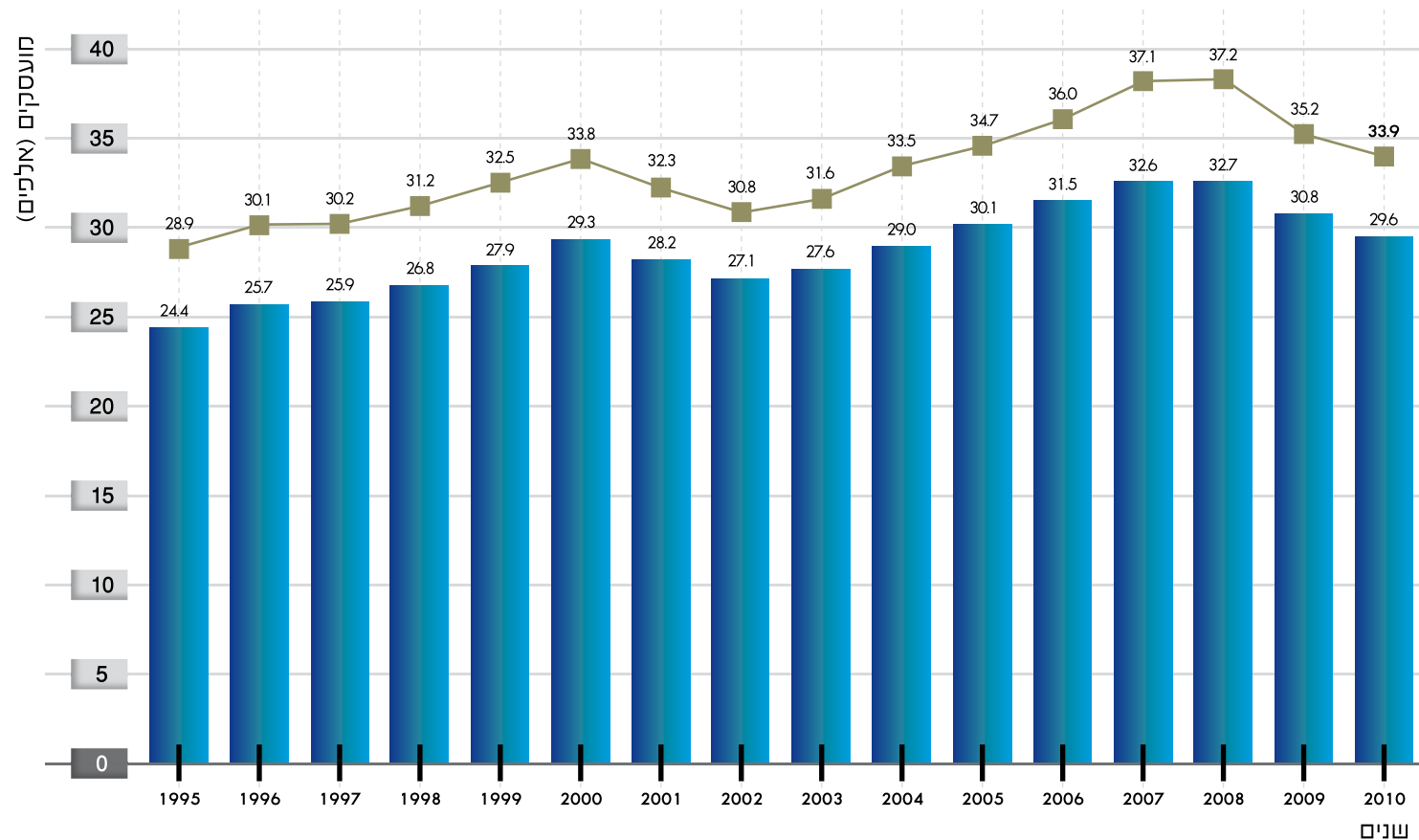
אומדן רווח והפסד מצרפי לשנים 2010-2009

הרווח התפעולי המצרפי הגיע בשנת 2010 לשיא של 3.24 מיליארד ש"ח. סכום זה משקף עלייה של 8.5% ביחס לשנת 2009. נתון זה משקף את השפעתם של צעדי ההתייעלות שנקטו המפעלים בעיקר בשנת 2009 וכן במהלך 2010.

ללא מפעלים אזוריים.

מספר המועסקים בשנים 1990-2010

כולל מפעלים אזוריים
מפעלים בקיבוצים

מספר המועסקים בשנים 1990-2010

הירידה במצבת העובדים של התעשייה הקיבוצית בשנת 2010 נובעת מגריעת חברות שנסגרו או נמכרו.

בנוסף על 30 אלף המועסקים במפעלים בקיבוצים, מועסקים מעל ארבעת אלפים עובדים במפעלים האזוריים ובחברות שבבעלותם (לא כולל עובדי סיעוד).

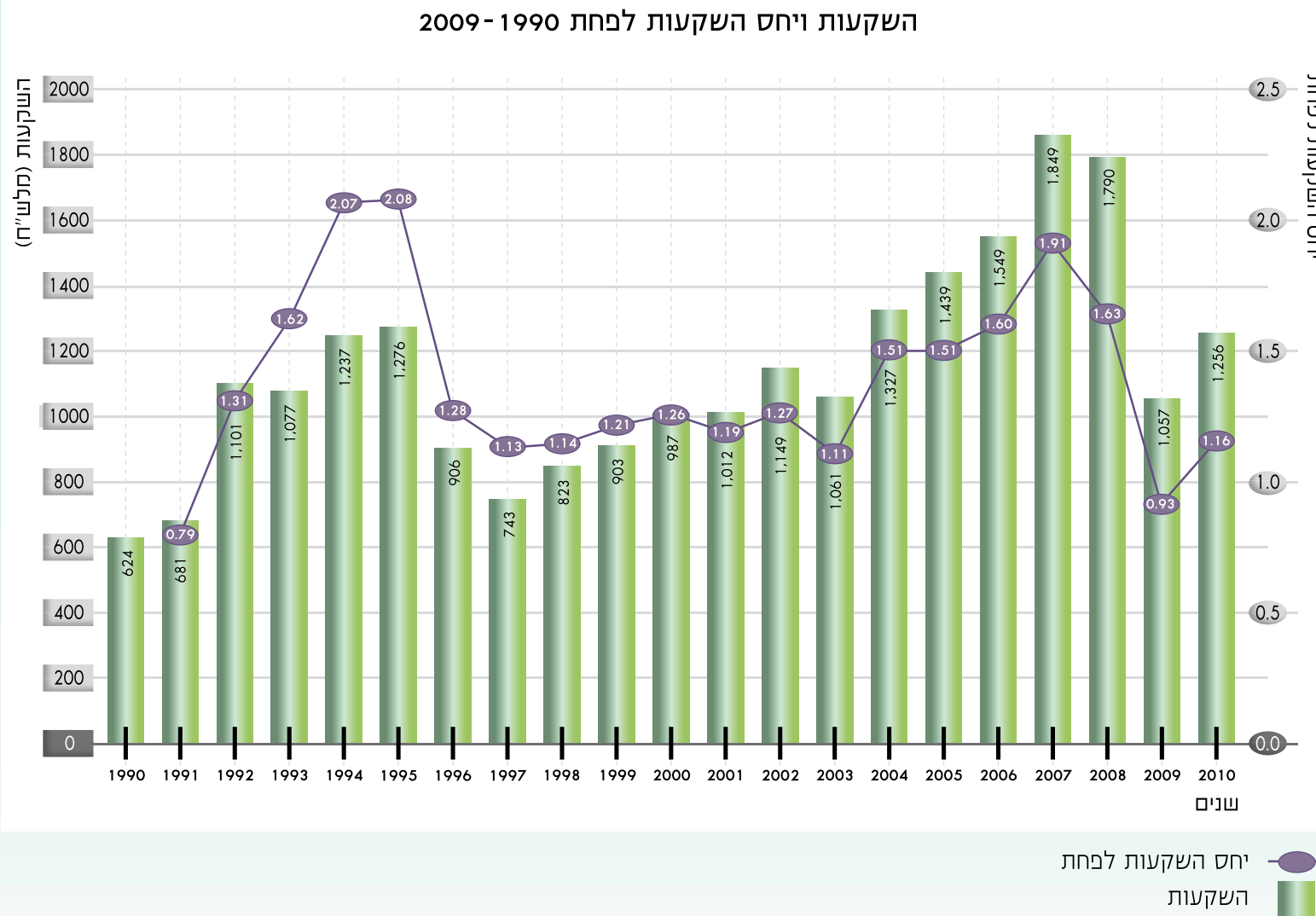
ללא פעילות חו"ל.
ללא מפעלים אזוריים.

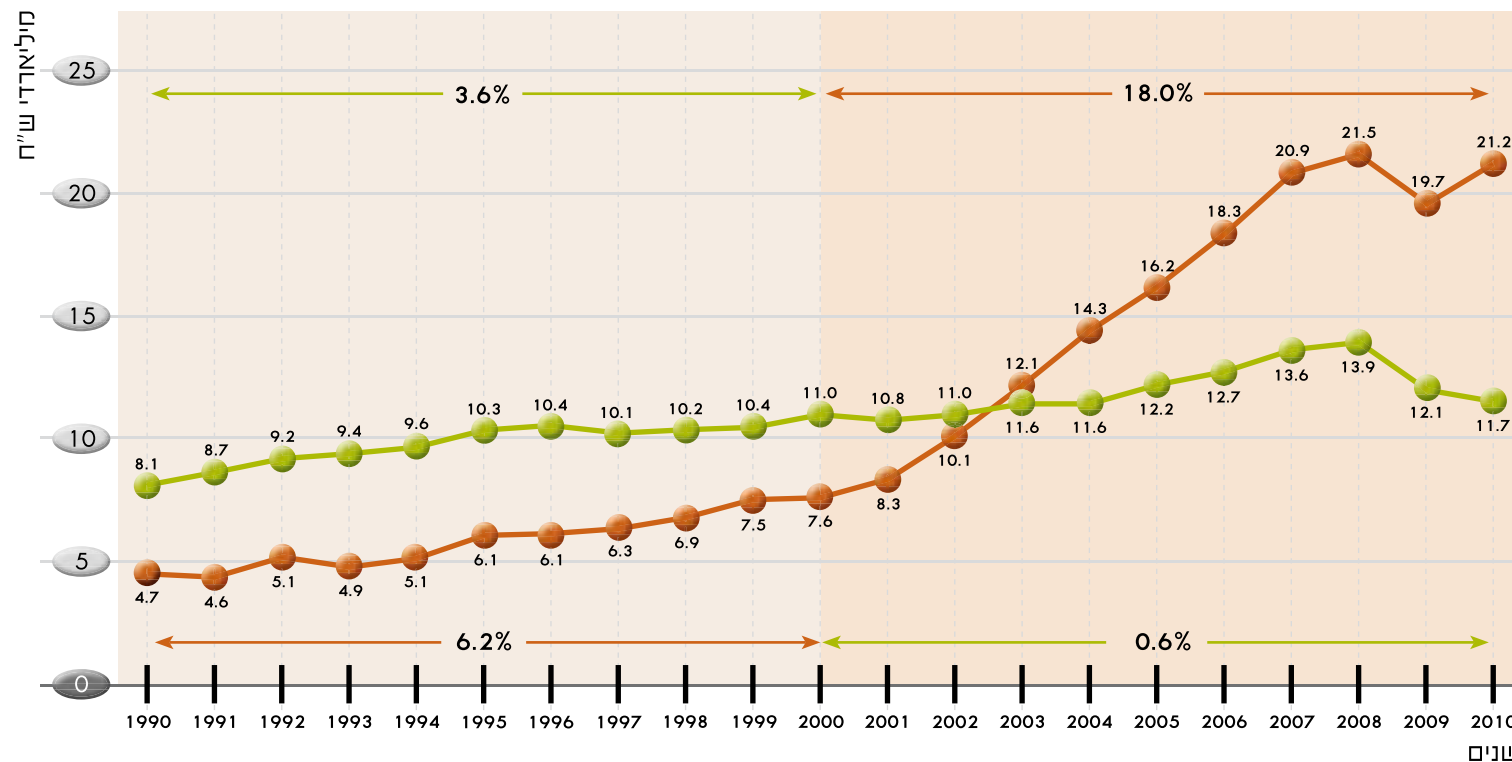
השקעות ויחס השקעות לפחת 1990-2009

הצימצום הניכר בהיקף ההשקעות בשנים 2009-2010 ביחס לשנים 2007-2008 קשור באופן ישיר למשבר הכלכלי העולמי. כ-40% מההשקעות בתעשייה הקיבוצית הן השקעות גדולות בהיקף של יותר מ-20 מלש"ח לחברה.

ללא מפעלים אזוריים.

המכירות לשוק המקומי וליצוא 1990-2010

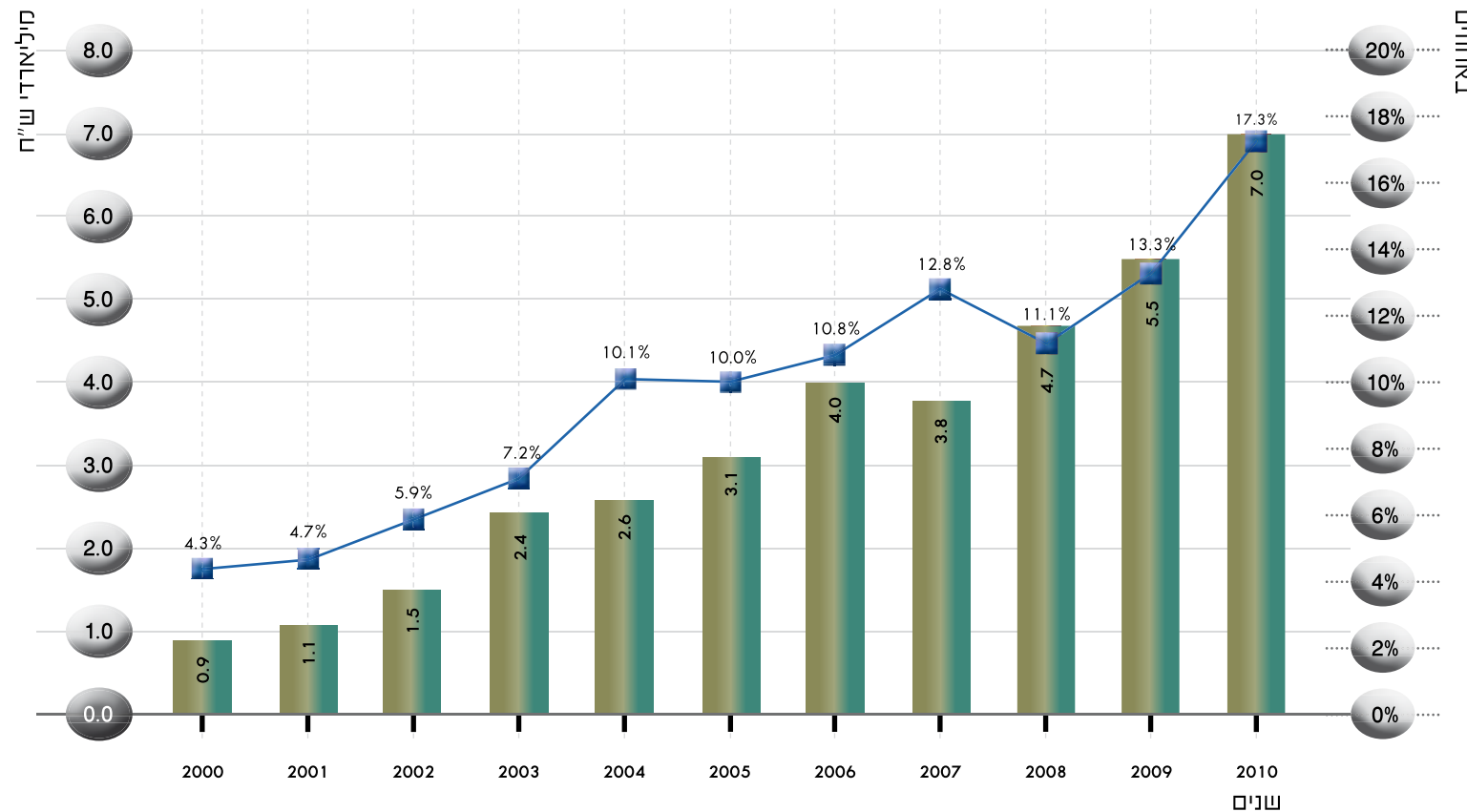
● שוק מקומי
● יצוא ופעילות חו"ל

המכירות לשוק המקומי וליצוא 1990-2010

העליה בהיקף המכירות בשנת 2010 נבעה מהתאוששות החלקית של השווקים. גידול של 7.2% בהיקף היצוא משקף עליה הן ביצוא הישיר והן בפעילות חו"ל. מרבית הנסיגה בפעילות בשוק המקומי נובעת מגריעת חברות מהתעשייה הקיבוצית. בניכוי השפעתן נרשם גידול של 2.3% במכירות לשוק המקומי. האחוזים מסמלים את קצב הצמיחה השנתי הממוצע בעשור.

התפתחות הפעילות בחו"ל

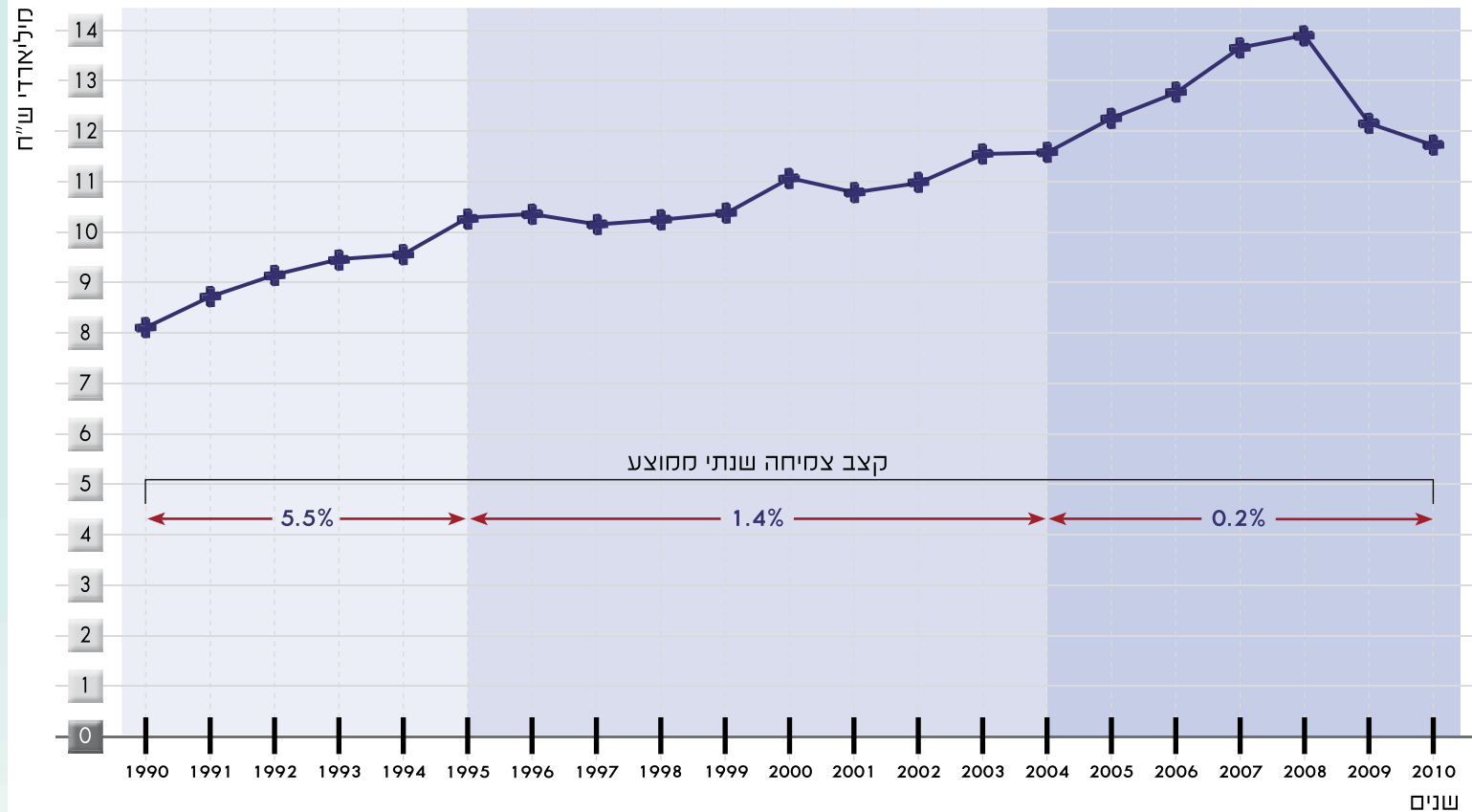
משקל מסך המכירות
סה"כ ערך הפעילות

התפתחות הפעילות בחו"ל

הפעילות בחו"ל היא אחד ממנועי הצמיחה המרכזיים של התעשייה הקיבוצית בשנים האחרונות, עם קצב צמיחה שנתי ממוצע של יותר מ-20%. כ-40 חברות בתעשייה הקיבוצית מקיימות פעילות יצורית בחו"ל באמצעות הקמת אתרי יצור ורכישת חברות.

התפתחות המכירות לשוק המקומי

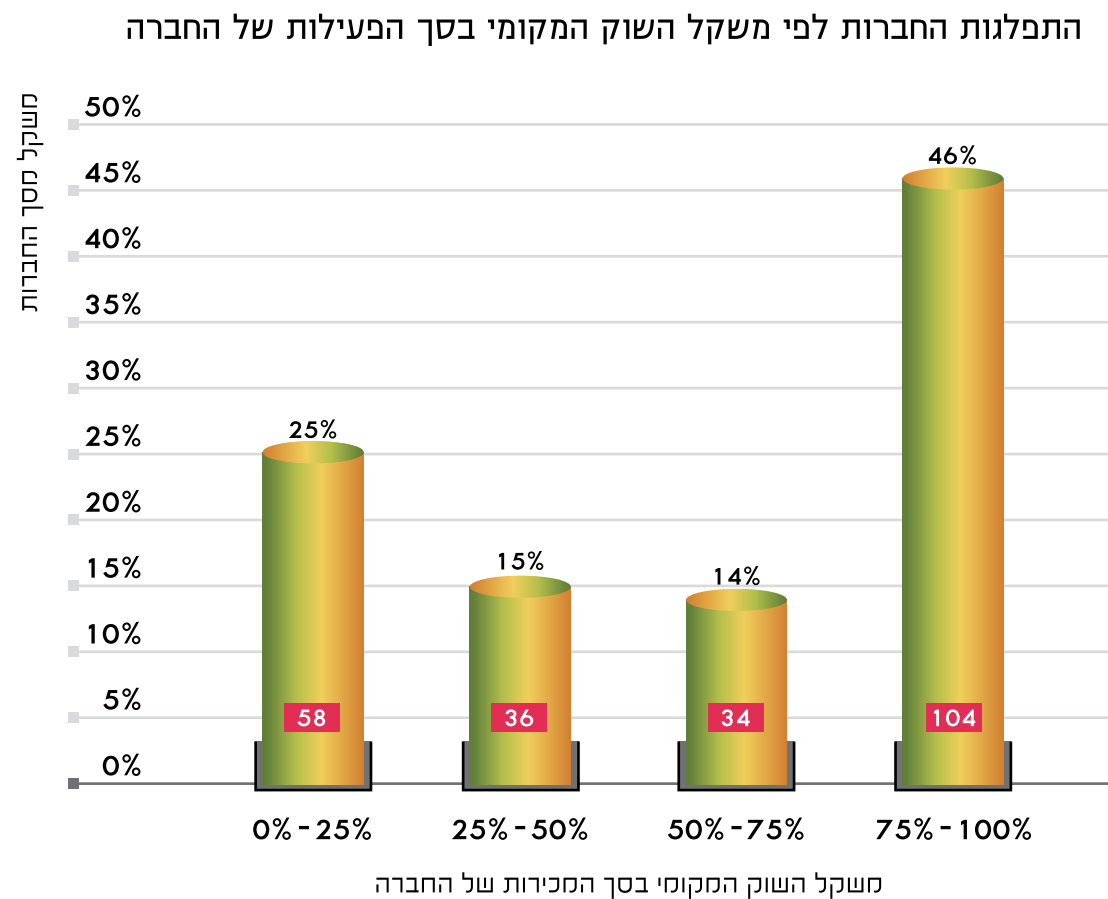

התפתחות המכירות לשוק המקומי

השוק המקומי מהווה בסיס לפעילותן של חברות רבות. בנוסף הפעילות בשוק המקומי מהווה בסיס משמעותי לפיתוח מוצרים המופנים, לאחר בחינה ושיפורים, ליצוא. משקלו של השוק המקומי בפעילותם של 20 היצואנים הגדולים בתעשייה הקיבוצית ב-2010 עמד על 15% בממוצע. בשנת 1994 היה ממוצע הפעילות בשוק המקומי של אותן חברות מעל 40% מסך המכירות.

ללא מפעלים אזוריים.

מספר חברות
משקל מסך החברות

התפלגות החברות לפי משקל השוק המקומי בסך הפעילות של החברה

60% מהחברות בתעשייה הקיבוצית הן מוטות שוק מקומי (מעל 50% מהמכירות). תרומתן לסך המכירות של שוק זה בשנת 2010 היתה 75%.

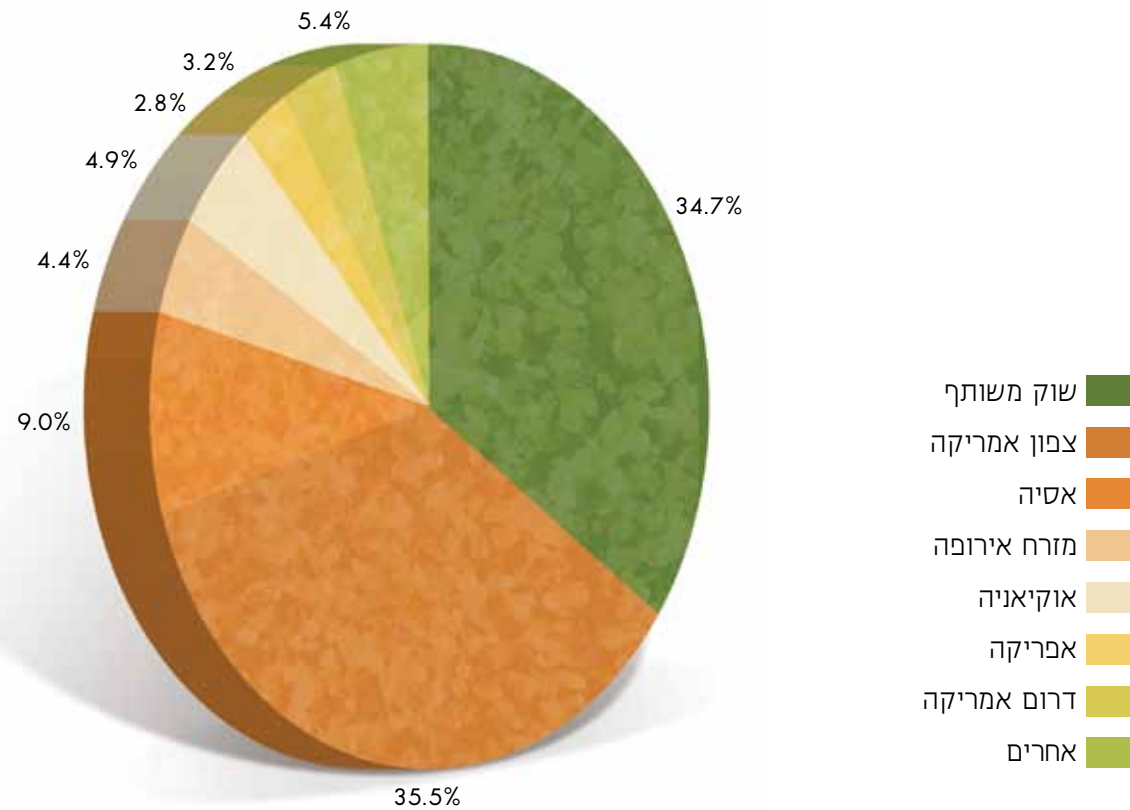

התפלגות היצוא הישיר לפי יעדים

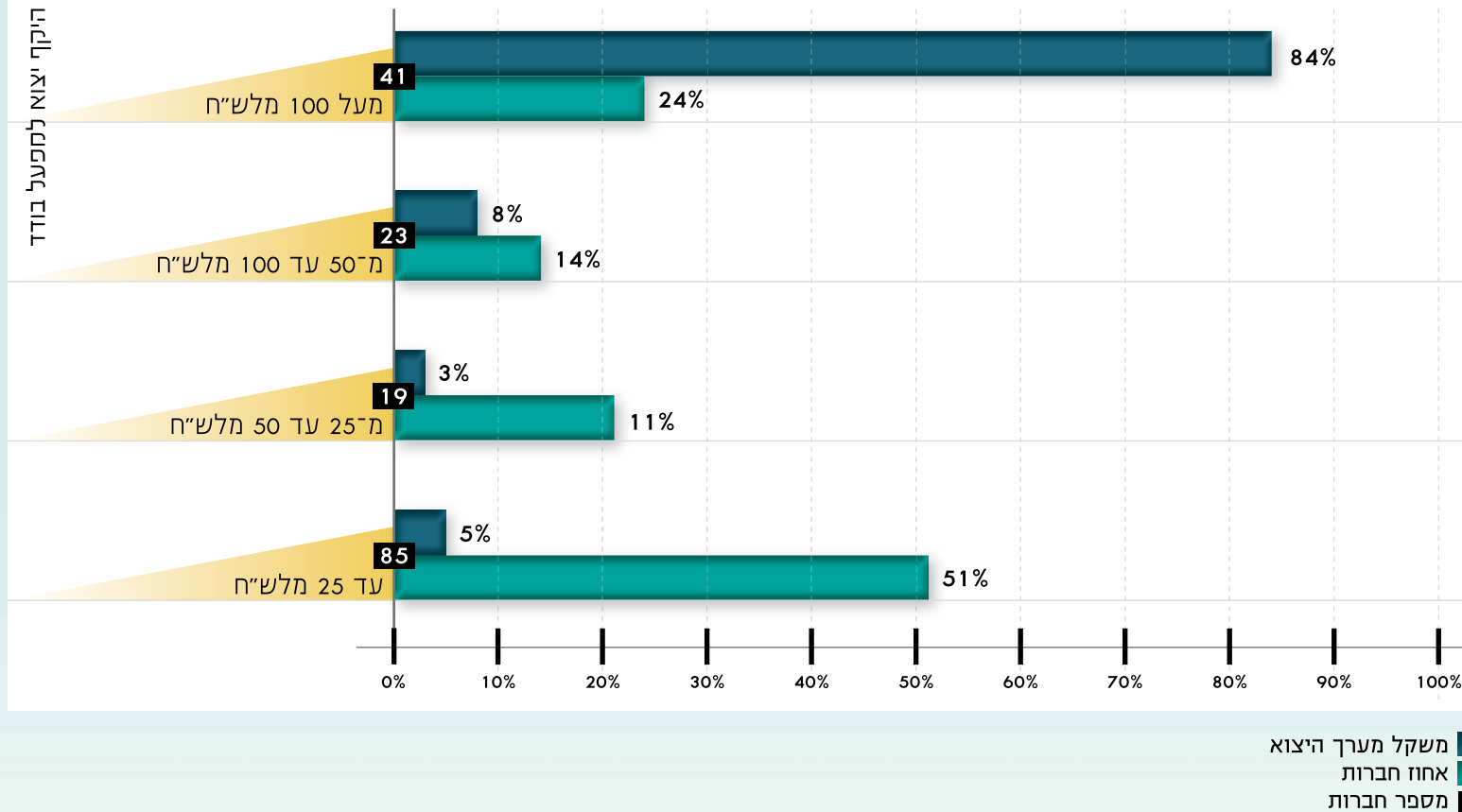
בשנת 2004 היווה היצוא הישיר לשוק המשותף 50% מהיצוא הישיר של התעשייה הקיבוצית. העלייה בחלקו היחסי של היצוא לצפון אמריקה, נובעת ברובה מחוזי מכירה בהיקפים גדולים של יצרן בודד.

ללא פעילות חו"ל.

התפלגות היצוא הישיר לפי יעדים

מפעלי התעשייה הקיבוצית לפי היקף היצוא

מפעלי התעשייה הקיבוצית לפי היקף היצוא

מתוך כלל מפעלי התעשייה הקיבוצית 72% מבצעים יצוא בהיקף העולה על 0.5 מלש"ח. 84% מסך היצוא (כולל פעילות חו"ל) נעשה על ידי 41 מפעלים (24%) המיצאים מעל 100 מלש"ח כל אחד.

נתונים עיקריים לפי ענפים

מכירות התעשייה הקיבוצית הסתכמו בשנת 2010 ב־39.8 מיליארד ש"ח, 17.5% מתוכם במפעלים האזוריים, 53% במכירות לייצוא. ניתוח הפעילות ללא מפעלים אזוריים מצביע על עליה בפעילות: 3.1% בהיקף המכירות, 7.2% בייצוא, 18.8% בהשקעות. במספר העובדים חלה ירידה של 3.7% הנובעת ברובה מגריעת מפעלים שנסגרו או נמכרו. יצוא חקלאי ולפיכך לא נכלל בנתונים.

נתונים עיקריים לפי ענפים

הענף	סה"כ מכירות [מליוני ש"ח]	יצוא ופעילות חו"ל [מליוני ש"ח]	השקעות [מליוני ש"ח]	מספר עובדים ¹	מספר תאגידים
פלסטיקה וגומי	16,435	13,420	650	11,355	72
מזון ומשקאות	4,814	1,818	140	3,755	24
מתכת ומכונות	2,975	1,587	105	4,567	46
טקסטיל ועור	1,700	1,442	123	1,177	5
מחצבים וחומרי בניין	1,636	598	52	1,406	12
דפוס ניר וקרטון	1,495	214	46	1,667	16
חשמל, אלקטרוניקה ובקרה	1,379	768	43	2,298	20
רפואה וכימיקלים	1,231	592	43	1,510	16
אופטיקה וזכוכית	794	661	42	828	5
שונות ²	407	64	10	1,060	20
סה"כ מפעלים קיבוצים	32,866	21,164	1,256	29,623	236
סה"כ שנה קודמת	31,871	19,737	1,057	30,758	245
אחוזי שינוי	3.1%	7.2%	18.8%	-3.7%	
מפעלים איזוריים ³	6,971		174	4,424	
סה"כ התעשייה הקיבוצית	39,836	21,164	1,430	34,047	

¹ ללא עובדי ייצור חו"ל.

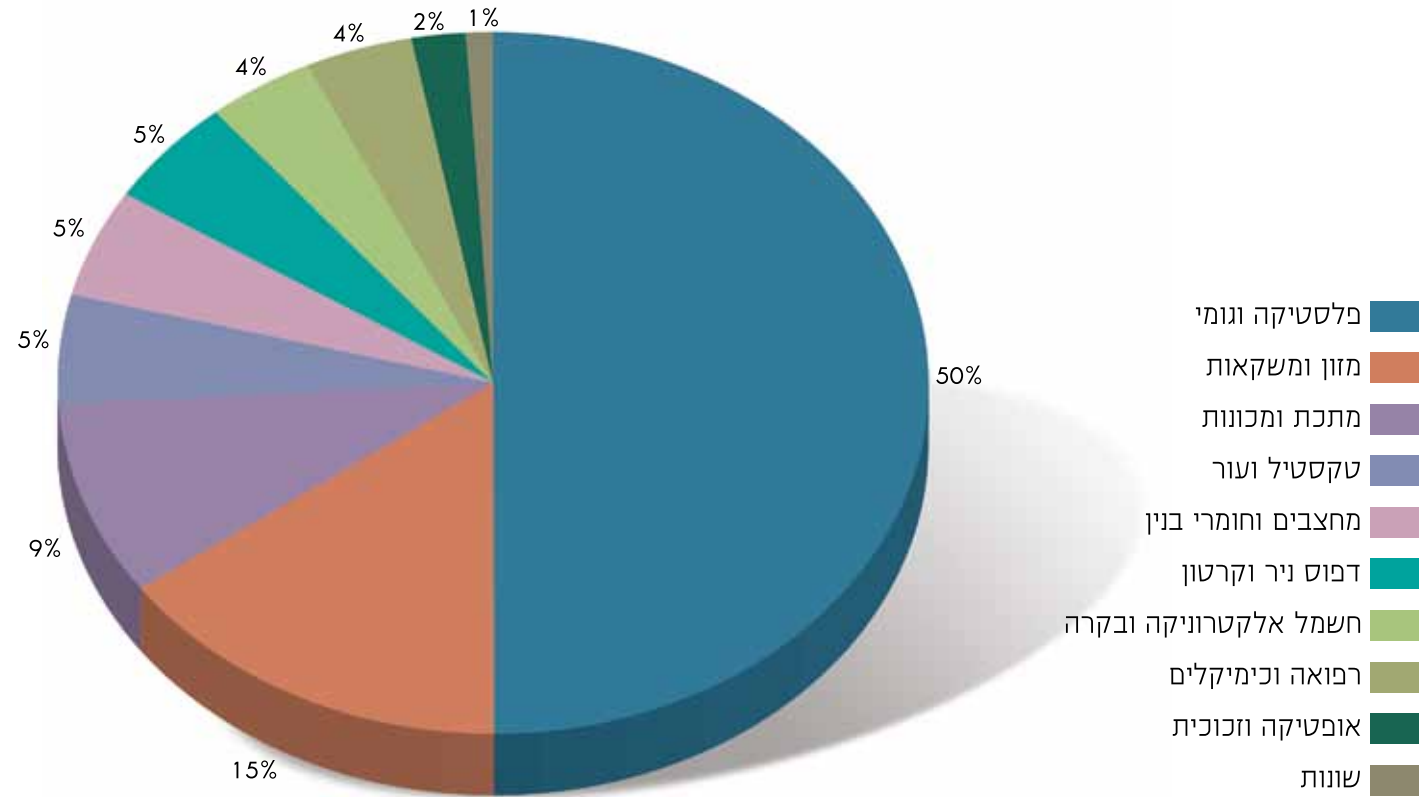
² ענף שונות כולל: עץ ורהיטים, נוי, תוכנה ומיחשוב, שרותי תעשייה.

³ 8 קבוצות הכוללות 30 מפעלים ועוד כ־30 עסקים אחרים.

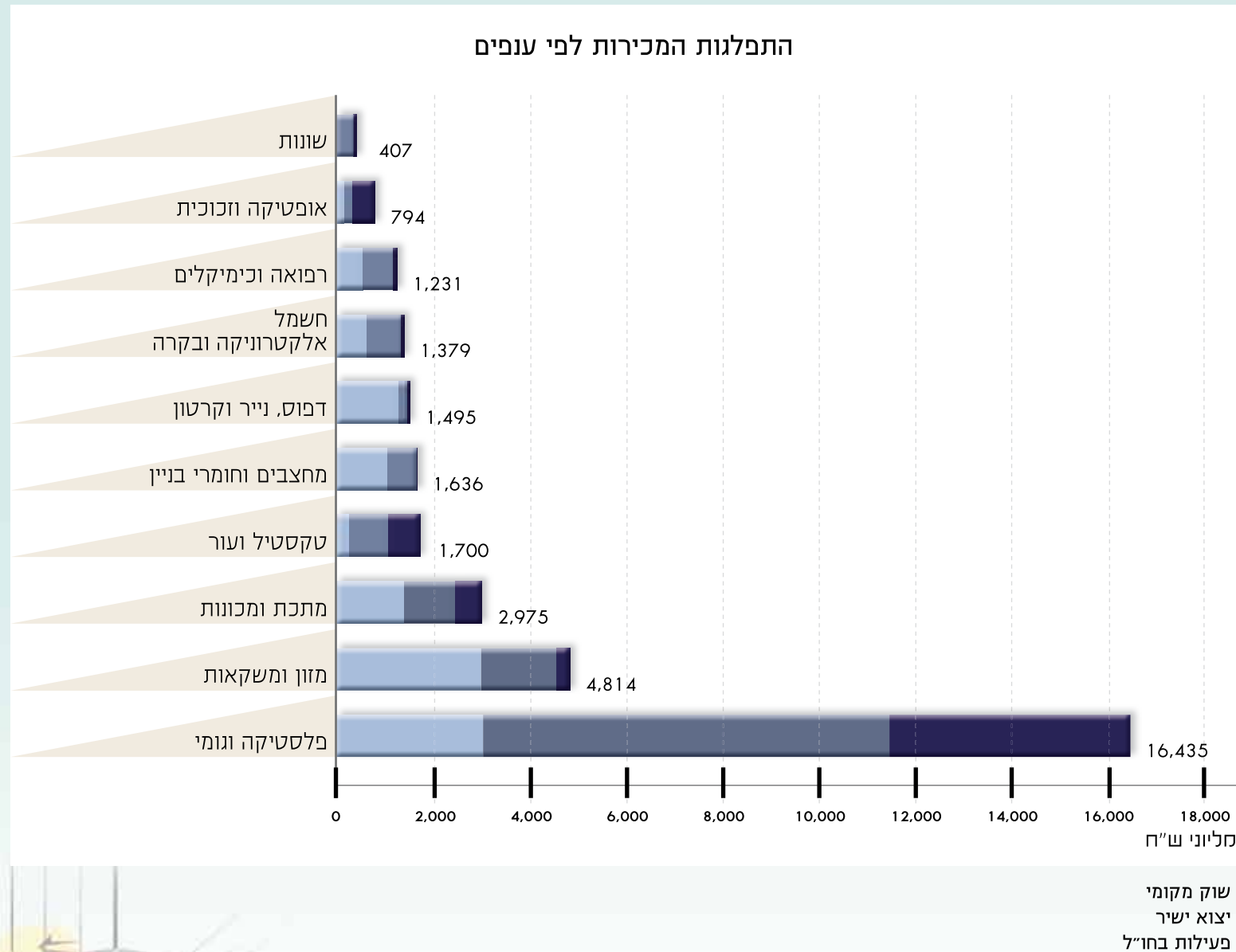
משקל הענפים בסך המכירות

בשנים האחרונות מתרחש שינוי במבנה הענפי של התעשייה הקיבוצית. בשנת 2010 ירד משקלו של ענף מתכת ומכונות מתחת ל-10%, וענף העץ והרהיטים נבלע בשונות בשל הירידה בהיקפו. מתוך 15 החברות הגדולות בתעשייה הקיבוצית 8 משתייכות לענף הפלסטיק והגומי ו-4 לענף המזון. בענפי הפלסטיק, האופטיקה, המחצבים והטקסטיל יש למפעלים בודדים השפעה מכרעת על פעילות הענף כולו.

התפלגות המכירות לפי ענפים

היצוא ופעילות חו"ל מהווים מעל 80% מהפדיון בשלושה ענפים: פלסטיק וגומי, טקסטיל ועור, אופטיקה וזכוכית. בענפי החשמל והבקרה, המתכת והמכונות משקלם של היצוא ופעילות חו"ל הוא מעל 50% מהמחזור המצרפי.

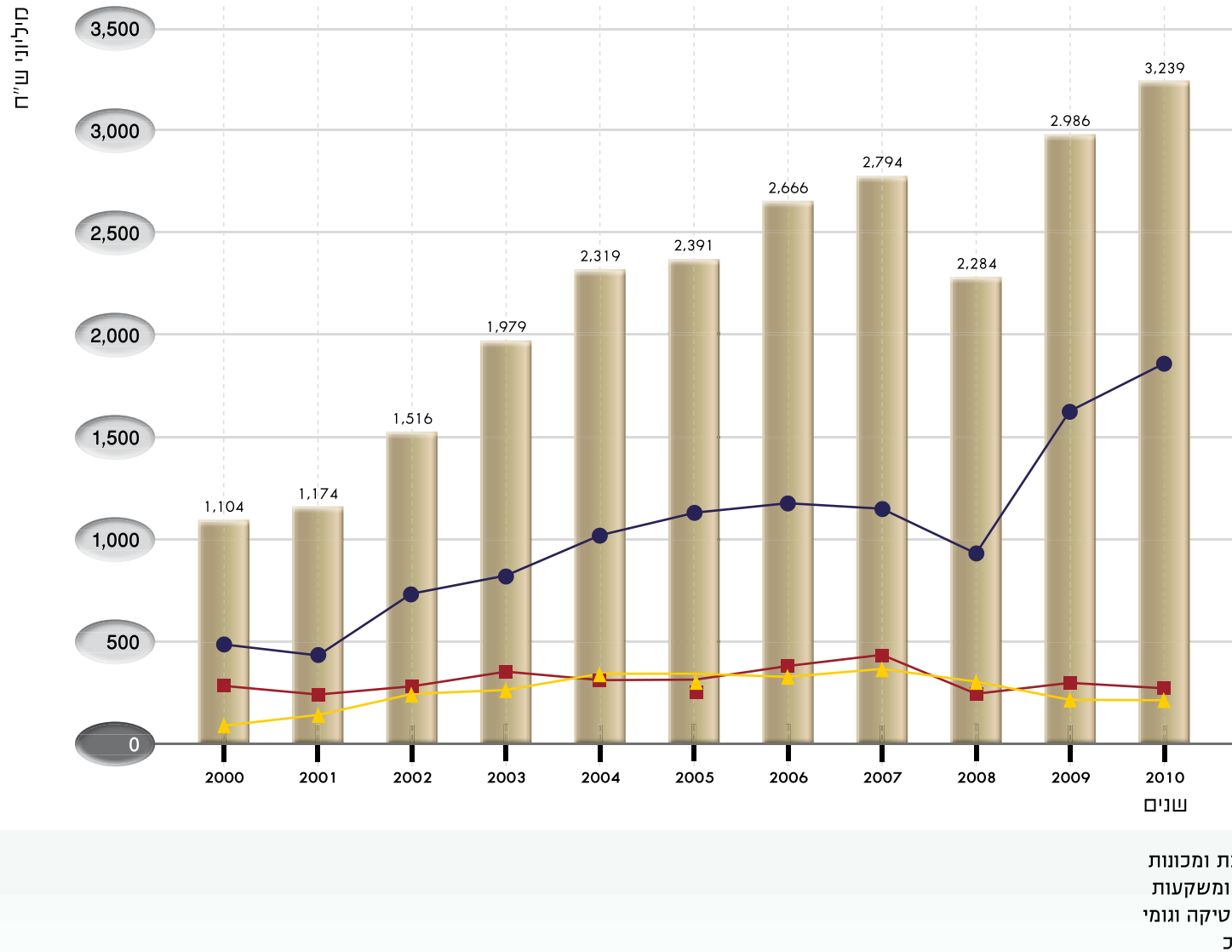

הרווח התפעולי מגמה רב שנתית

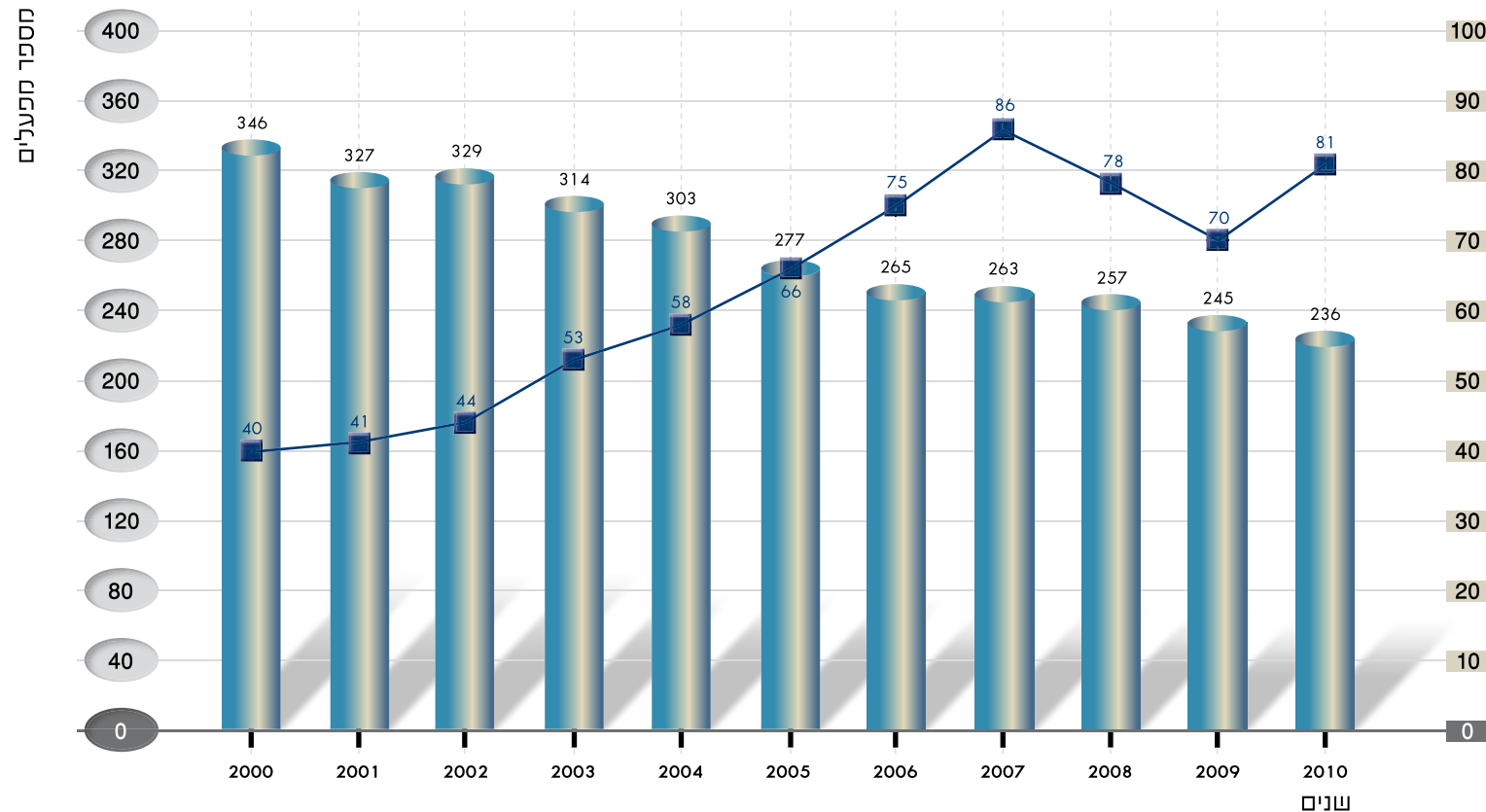
ערכו הגבוה של הרווח התפעולי המצרפי בשנת 2010 הושפע באופן קיצוני מביצועיהם של 4 מפעלים. בניכוי פעילותם רשם הרווח התפעולי המצרפי ירידה של 4% ביחס לשנת 2009. בחינת הרווח התפעולי המצרפי של שלושת הענפים הגדולים, מצביעה על גידול של 15.8% בענף הפלסטיקה וגומי, 1.6% בענף מזון ומשקאות, וירידה של 5% בענף המתכת והמכונות. ענפים נוספים שבהם נרשמה ירידה ברווח התפעולי המצרפי הם חשמל אלקטרוניקה ובקרה, אופטיקה וזכוכית וטקסטיל.

הרווח התפעולי מגמה רב שנתית

התפתחות מספר המפעלים

■ מפעלים מעל 100 מלש"ח
■ סה"כ מפעלים

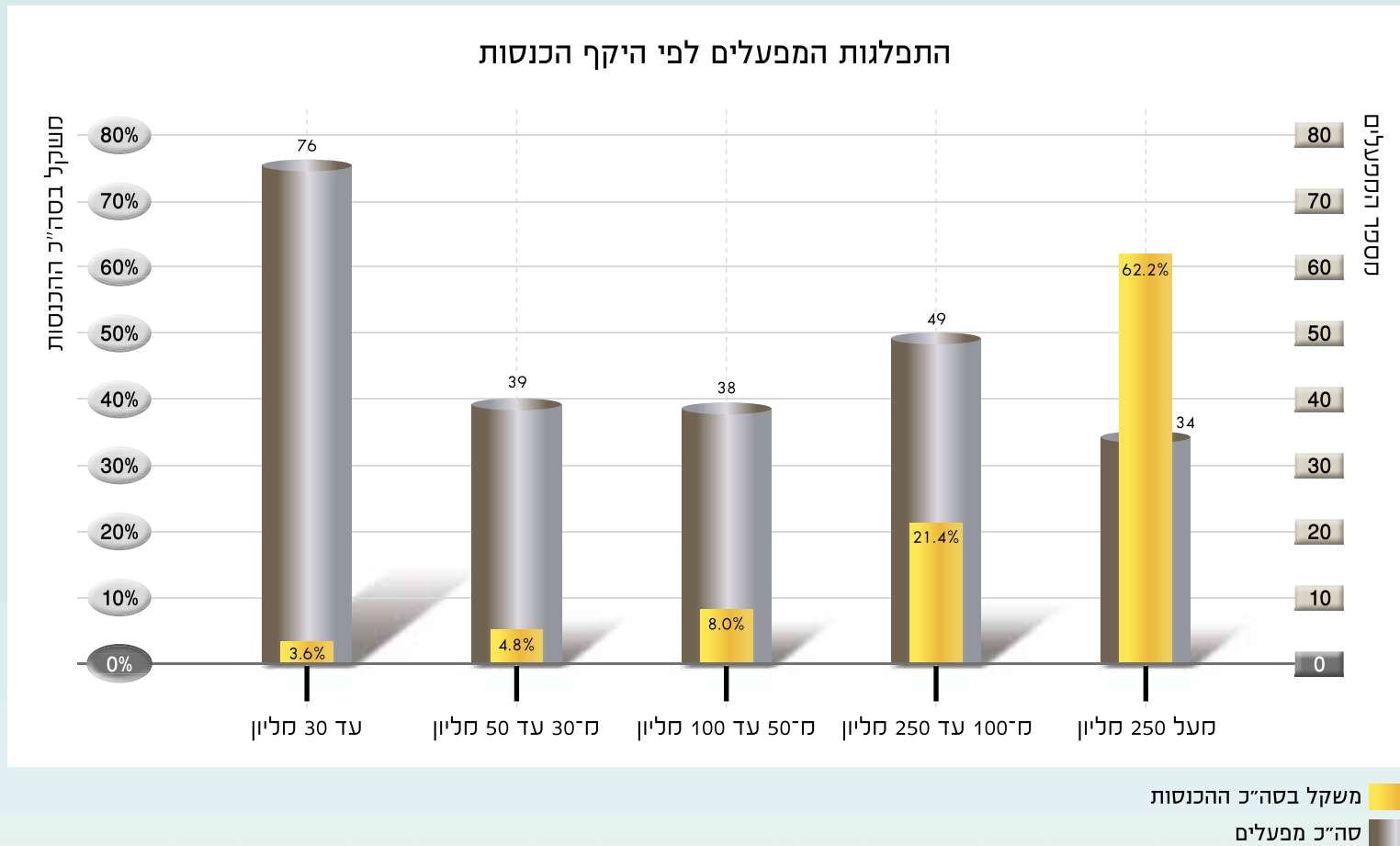
התפתחות מספר המפעלים

צימצום מספר המפעלים בתעשייה הקיבוצית, ונובע ממכירת הפעילות במלואה לגורם לא קיבוצי 36%, ומסגירת מפעלים מפסידים 50%. 14% מהמפעלים שוגרעו נטמעו בחברות קיבוציות אחרות. בשנת 2010 נכלמה הירידה במספר המפעלים שהיקף פעילותם 100 מלש"ח ומעלה. ללא מפעלים אזוריים.

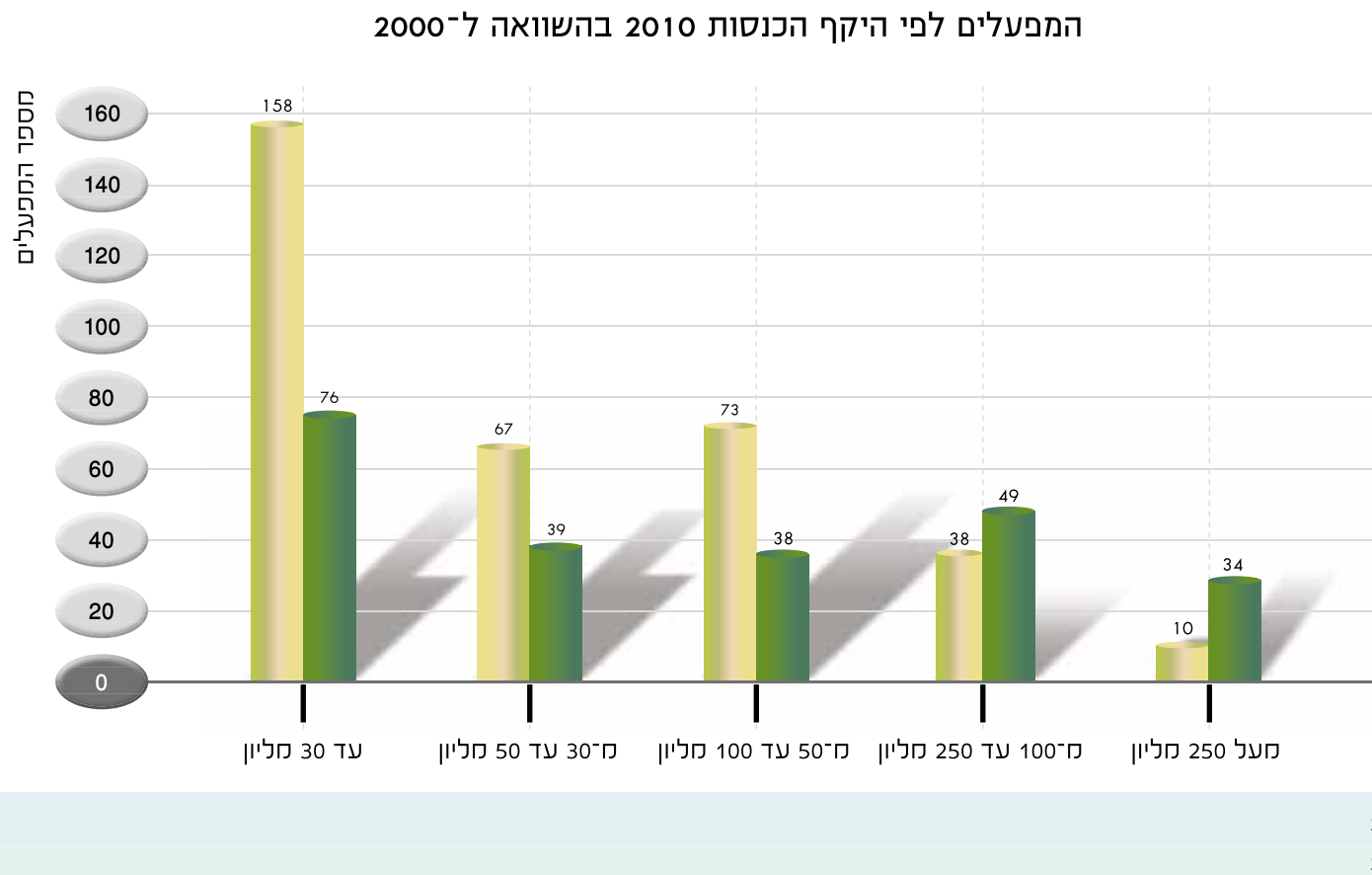
התפלגות המפעלים לפי היקף הכנסות

בשנת 2010 פעלו בתעשייה הקיבוצית 76 מפעלים קטנים, שהיקף המכירות שלהם 3-30 מלש"ח. חלקם בהכנסות היה 3.6%.
34 החברות שהיקף פעילותם מעל 250 מלש"ח היוו 62.2% מהמכירות של מפעלי התעשייה הקיבוצית.

המפעלים לפי היקף הכנסות 2010 בהשוואה ל-2000

במהלך העשור האחרון ירד משקלן של החברות הקטנות בתעשייה הקיבוצית מ-46% ל-33%, משקלן של החברות הגדולות (מעל 100 מלש"ח) עלה מ-14% ל-29%. משקלן של החברות הבינוניות נותר כמעט ללא שינוי - 40%.

הרווח הגולמי והתפעולי לפי היקף המכירות

רווח תפעולי		רווח גולמי		הכנסות	
מסקל הרווח בהכנסות הקבוצה	מליוני ש"ח	מסקל הרווח בהכנסות הקבוצה	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	
7.1%	84	24.9%	297	1,191	עד 30 מלש"ח
4.0%	64	23.1%	363	1,571	מ-30 עד 50 מלש"ח
5.3%	139	19.0%	500	2,637	מ-50 עד 100 מלש"ח
8.4%	592	26.7%	1,876	7,019	מ-100 עד 250 מלש"ח
11.5%	2,361	26.1%	5,335	20,447	מעל 250 מלש"ח
9.9%	3,239	25.5%	8,371	32,866	סה"כ

הרווח הגולמי והתפעולי לפי היקף המכירות

בשנת 2010 נרשם שיפור ניכר ברווח התפעולי המצרפי של המפעלים הקטנים 27%. שיפור משמעותי של 10% נרשם ברווח התפעולי של קבוצת המפעלים שהיקף הכנסתם מעל 100 מלש"ח. במפעלים הבינוניים נרשמה ירידה בשיעור הרווח התפעולי וכן ברמתו המצרפית.

פעילות ופעילים

איגוד התעשייה הקיבוצית מייצג את מפעלי התעשייה הקיבוציים המהווים את הבסיס הכלכלי העיקרי של הקיבוצים, במוסדות המדינה ובקרב גורמי משק וכלכלה. איגוד התעשייה הקיבוצית מעורב בתהליכים כלכליים בארץ הנוגעים לתעשייה.

איגוד התעשייה הקיבוצית פועל לקידום האינטרסים של התעשייה בישראל יחד עם התאחדות התעשיינים. איגוד התעשייה הקיבוצית שהוקם בשנת 1962, היוו ארגון הגג של מפעלי התעשייה בקיבוצים, במושבים השיתופיים ושל המפעלים האזוריים וחברים בו קרוב ל-300 מפעלי תעשייה.

מפעלי התעשייה הקיבוצית פרושים על פני כל הארץ. מרביתם ממוקמים באזורי הפריפריה. התעשייה הקיבוצית פועלת בעיקר בענפי התעשייה המסורתית ומאופיינת בנאמנות גבוהה, במחויבות של העובדים בניהם חברי הקיבוצים למקום עבודתם, בפיתוח היצוא, בחדשנות וברמה ניהולית גבוהה.

תחומי הפעילות של איגוד התעשייה הקיבוצית

- ייצוג התעשייה הקיבוצית, במוסדות ציבוריים, במשרדי ממשלה בנושאים הקשורים לחוקים, תקנות ותקציבי סיוע לתעשייה.
- קשר שוטף עם מקבלי החלטות בתחומים הקשורים לתעשייה.
- סיוע בקבלת תמיכה למחקר ופיתוח מלשכת המדען הראשי ומענקי השקאות ממרכז ההשקעות.
- קידום הייצוא באמצעות מכון היצוא והנספחים הכלכליים והמסחריים בחו"ל.
- פעילות להשבחת המוניטין של התעשייה הקיבוצית.
- טיפול בבעיות תקינה.
- ייעוץ למפעלים בנושא ניהול, תרבות ארגונית, שיווק ועוד.

להשגת יעדים אלו מקיים איגוד התעשייה הקיבוצית קשרי גומלין הדוקים עם חברי כנסת, שרים ומשרדי ממשלה בכלל ומשרד התמ"ת על כל יחידותיו בפרט, התאחדות התעשיינים, מכון היצוא, מכון התקנים, הרש"ת, הנספחים הכלכליים והמסחריים של ישראל בשגרירויות ברחבי העולם בלשכות המסחר ועוד.

עובדי איגוד התעשייה הקיבוצית

יונתן בשיא	(מעלה גלבוע)	יז"ר
עמוס רבין	(יקום)	מנכ"ל
נחמיה הן	(עין חרוד איחוד)	אגף טכנולוגי, מדען ראשי, מכון התקנים, שותפויות וגיוסי הון
עמוס שלו	(עברון)	אגף יצוא ומרכז השקעות
חגית רז	(יקום)	אגף כספים, משאבי אנוש, הדרכה והשתלמויות
שלומית ארבל	(אורנית)	אגף כלכלה
נורית גוני	(מעלה החמישה)	מנהלת לשכה
מתילדה אנקרי	(תל אביב)	מנהלת חשבונות

מגדל
מגדל
www.migdal.co.il

ALUMOT
SPRINT
בוסית משקות

משקי הקיבוצים
סוכנות לביטוח כע"מ
מקבוצת ביטוח חקלאי

D&B
Decide with Confidence

IBM

המכון הישראלי לייצוא ולשיתוף פעולה בינ-לאומי
The Israel Export & International Cooperation Institute

LEASE4U
לשיתוף פעולה

קמע
קמע
מגדל

התנועה
הקיבוצית

ביטוח חקלאי
אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

ברית פיקוח MBT
רואי חשבון

כלכלה
כלכלה
כלכלה

לאומי
leumi

עסקים

איגוד התעשייה הקיבוצית בישראל 2010 בע"מ

איגוד התעשייה הקיבוצית | פקס: 03-6951464 | טל: 03-6955413 | www.kia.co.il | kia@kia.co.il

